

Teknik i "den blinda fläcken"

”
De ser
andra
skolämnen
– men inte
Teknik.

TEXT: CLAES KLASANDER, FÖRESTÅNDARE CETIS
FOTO: KATARINA REHDER, CETIS

Om man håller armen sträckt rakt ut åt sidan, med tummen uppåt, och långsamt för armen framåt, så kommer tummen att försvinna vid cirka 15° vridning. Den kommer in i den delen av synfältet som kallas "den blinda fläcken". Där befinner sig teknikämnet hos alltför många personer! De ser andra skolämnen – men inte Teknik. Teknikämnet behöver komma ut ur "den blinda fläcken". Fler behöver hjälpas åt att argumentera för ämnet och synliggöra dess innehåll!

Man kan inte längre säga att "Teknik är ett så ungt ämne" och att det skulle ursäktas en låg grad av medvetenhet om skolämnets existens och karaktär. Teknikämnet har haft en egen bred kursplan sedan 1994! Utifrån det perspektivet finns det många aktörer, som vänder sig till skolan, man kunde förvänta sig mer av. Företag och organisationer som utvecklar skolmaterial förankrar dem i många kursplaner – men inte teknikämnets. Museer, som trots att de har en uppenbar teknikbas, gör samma sak. Än värre är det när personal inom skolan inte ser teknikämnet, när det i

skolors och huvudmäns prioriteringar hamnar i "den blinda fläcken" och inte får resurser, lokaler, utrustning. När lärare inte sätts i fortbildning i ett skolämne som har hamnat sist i Skolverkets lista över graden av behöriga lärare per ämne. Värst är det när de myndigheter som ska stötta skolans utveckling inte verkar ha ens basal kunskap om teknikämnet och dess villkor. Tjänstemän som råkar ha just teknikämnet i "den blinda fläcken".

De senaste exemplen

I den alldeles färsk rapporten från Skolinspektionen om *Lärande för hållbar utveckling* nämndes inte ens Teknik. Trettio skolor var granskade och ingen gav uttryck för att de arbetade med hållbar utveckling på tekniklektionerna. Det är illa nog att teknikämnet hamnar i "den blinda fläcken" på så många skolor, när teknikämnet kanske är ett av de mest lämpade skolämnena för att ta upp hållbara perspektiv. Det är ju vår teknikanvändning som är källor till många av de problem som mänskligheten försöker komma överens om lösningar till. Granskningen gjordes visserligen inte utifrån ett skolämneperspektiv, utan hade andra förtecken, men att Skolinspektionen i sitt didaktiska exempel och i sin diskussion av rapportens

resultat nämner andra ämnen, men inte ens reflekterar över att de saknar teknikämnet, är ytterligare ett exempel på när tekniken hamnar i "den blinda fläcken". När vi talade med Skolinspektionen om detta, förstod de vårt perspektiv och lade till att deras erfarenhet från granskningen var att Tekniken troligtvis delvis dolles i deras resultat av att NO-lärarna fortfarande räknade in Tekniken i sin verksamhet. En annan "blind fläck" som alltså fortfarande består!

Förslag om timplanereformer där teknikämnet förbigås, är ytterligare ett färskt exempel.

Många säger att teknikämnet är viktigt!

I CETIS och Teknikföretagens rapport från nov 2022 svarar 82% av rektorerna att det stämmer "Väl", eller "Mycket väl" att teknikämnet är ett viktigt skolämne. Kanske svarade de "i blindo"... CETIS försöker göra allt vi kan för att öka medvetenheten. Kanske kan vår närvaro med våra regionala teknikkonferenser på fyra orter i höst bidra till att krympa "den blinda fläcken". Förhoppningsvis kommer rektorer att bevilja er lärare vikarie, deltagaravgift och resepengar, så att vi kan ses och diskutera teknikämnet!

Teknikundervisning i skolan
ges ut av CETIS - Nationellt
resurscentrum för
teknikundervisning i skolan,
vid Linköpings universitet.
Tidskriften utkommer
tre-fyra gånger per år.

ANSVARIG UTGIVARE
Claes Klasander, CETIS
E-post: claes.klasander@liu.se
Telefon: 011-36 33 07

LAYOUT
Christina Wallnér, No Wait AB

REDAKTÖR OCH KONTAKT
Katarina Rehder, CETIS
E-post: katarina.rehder@liu.se
Telefon: 011-36 31 20

Postadress:
Linköpings universitet
Campus Norrköping
601 74 Norrköping

PRENUMERATION
Beställ ditt digitala exemplar
gratis på CETIS hemsida.

Prenumerationsfrågor:
Lena Haskler
E-post: lena.haskler@liu.se
Telefon: 011-36 36 58

www.cetis.se